

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

ในบทนี้เป็นบทสรุปการวิจัย เรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา
3. เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามยะลา จำแนกตามเพศและสาขาวิชาของนักศึกษา
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา จำแนกตามประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ

สมมติฐานการวิจัย

สภาพการใช้สารสนเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ เพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีความแตกต่างกันไปตามคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา และคุณลักษณะเฉพาะด้านสังคม ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ ตามสมมติฐาน ดังนี้

1. นักศึกษาที่มีคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ได้แก่ เพศต่างกัน มีสภาพการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ และความต้องการเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศ เพื่อการทำสารนิพนธ์แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ได้แก่ สาขาวิชาต่างกัน มีสภาพการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ และความต้องการเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศ เพื่อการทำสารนิพนธ์แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีคุณลักษณะเฉพาะด้านสังคม ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีสภาพการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ และความต้องการเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศ เพื่อการทำสารนิพนธ์แตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่มีคุณลักษณะเฉพาะด้านสังคม ได้แก่ ประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศต่างกัน มีสภาพการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ และความต้องการเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศ เพื่อการทำสารนิพนธ์แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการใช้สารสนเทศ

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของคณะอิสลามศึกษาที่กำลังทำสารนิพนธ์ปีการศึกษา 2549 แบ่งเป็น 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาชารีอะฮ์ (กฎหมายอิสลาม) จำนวน 69 คน และสาขาวิชาอูสูลุดดีน (หลักการศาสนาอิสลาม) จำนวน 76 คน รวมทั้งสิ้น 145 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ สถานที่ที่นักศึกษาใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาสารสนเทศ ความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาสารสนเทศ ประสบการณ์การใช้ห้องสมุด และประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

แบบสอบถามทั้ง 4 ตอน ได้ผ่านการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและได้ทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองในช่วงเดือนมิถุนายน ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2549 เป็นระยะเวลา 1 เดือน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ วิเคราะห์สภาพการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการใช้ค่าเฉลี่ยนำเสนอในรูปแบบตารางและพรรณนาความเปรียบเทียบตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกของประชากรทั้งหมด 145 คน ส่วนใหญ่เป็น นักศึกษาหญิงสาขาวิชากฎหมายอิสลามมากที่สุดร้อยละ 31.7 และเป็นนักศึกษาเพศชายสาขาวิชา หลักการศาสนาอิสลามมากที่สุดร้อยละ 21.3

นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์โดยการเรียน บางวิชาที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ในสถาบันการศึกษามากที่สุด และส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ ในการค้นหาสารสนเทศ ส่วนนักศึกษาที่ไม่เคยใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหามีเหตุผลผลการใช้ คอมพิวเตอร์ในการค้นหา เพราะไม่มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์มากที่สุด และนักศึกษาที่ใช้ คอมพิวเตอร์ในการค้นหาใช้หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วอย. วิทยาเขตปัตตานี (โสร่ง) และศูนย์ คอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยมากที่สุด ระยะเวลาการใช้คือ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์

2. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะด้านสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษามีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดโดยเคยศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุดมากที่สุด รองลงมาคือ เคยเข้ารับการประชุมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุด และเคยเป็นนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดน้อย ที่สุด นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศโดยเคยเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับระบบการสืบค้นสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเอง และ เคยอบรมเชิงเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศน้อยที่สุด

3. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

พบว่า สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคือ นักศึกษามีการใช้แหล่งสารสนเทศเป็น หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วอย. วิทยาเขตปัตตานี (โสร่ง) มากที่สุด รองลงมาใช้สารสนเทศบน เครือข่าย (www) ส่วนแหล่งสารสนเทศที่เป็นศูนย์สารสนเทศ สมาคม และองค์กรต่างๆ ของรัฐใช้น้อย ที่สุด

ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคือ นักศึกษาใช้โปรแกรม ค้นหาค้นหาสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาคือ ค้นจากบทคัดย่อสารนิพนธ์ และค้นหาด้วยบัตรรายการ ตามลำดับ

ด้านทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคือ นักศึกษาใช้หนังสือภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ สารนิพนธ์ภาษาไทย ส่วนรายงานการประชุมภาษาต่างประเทศมีใช้น้อยที่สุด

ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากคือ นักศึกษาค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาคือ ค้นโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ และค้นหาสารสนเทศโดยผ่านผู้ให้บริการน้อยที่สุด

4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศ เพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

พบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคือ นักศึกษามีปัญหาแหล่งสารสนเทศไม่มีเครื่องมือช่วยค้นมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดเรียงและจัดเก็บสารสนเทศไม่เป็นระเบียบ และปัญหาเรื่องการเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าใช้บริการน้อยที่สุด

ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคือ นักศึกษามีปัญหาจำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอมากที่สุด รองลงมาคือ เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศไม่เพียงพอ (ตัวบัตร์รายการ) และปัญหาการค้นจากบทคัดย่อสารนิพนธ์ ส่วนปัญหาเรื่องการใช้โปรแกรมค้นหา น้อยที่สุด

ด้านทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคือ นักศึกษามีปัญหาที่สารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการมากที่สุด รองลงมาคือ สารสนเทศที่ค้นหาได้และมีเนื้อหาตรงกับความต้องการส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ ส่วนปัญหาเรื่อง การเสียค่าใช้จ่ายสูงในการติดตามเอกสารที่ไม่มีในหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วอย. เป็นปัญหาที่พบน้อยที่สุด

ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคือ นักศึกษามีปัญหาค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ให้บริการไม่เต็มใจที่จะให้บริการสารสนเทศ ส่วนปัญหาการค้นหาสารสนเทศโดยผ่านผู้ให้บริการเป็นปัญหาที่พบน้อยที่สุด

5. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

พบว่า ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลาโดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากคือ นักศึกษามีความต้องการบริการรวบรวมเฉพาะบรรณานุกรมเฉพาะเรื่องมากที่สุด รองลงมาคือ รวบรวมแหล่งสารสนเทศต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษา และรวบรวมเว็บไซต์แหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำสารนิพนธ์

ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากคือ นักศึกษามีความต้องการให้จัดทำคู่มือวิธีการค้นหาสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาคือ จัดเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการค้นหาสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น และควรจัดกิจกรรมแนะนำการค้นหาสารสนเทศ

ด้านทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคือ นักศึกษามีความต้องการให้สารสนเทศที่ให้บริการมีความทันสมัยมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการให้จัดจำนวนสารสนเทศให้เพียงพอกับความต้องการ และควรจัดสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ให้มากขึ้น

ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากคือ นักศึกษามีความต้องการให้จัดบรรณารักษ์ที่มีความรู้และมีทักษะในการค้นหาสารสนเทศไว้ให้บริการเกี่ยวกับการค้นหา และควรจัดผู้ให้บริการเพื่อช่วยในการสืบค้นหาสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์เพิ่มมากขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือ ควรจัดบรรณารักษ์สำหรับสอนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการค้นหา และแนะนำวิธีการค้นหาสารสนเทศด้วยตนเอง

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า คุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา และคุณลักษณะเฉพาะด้านสังคม ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศต่างกัน มีผลต่อสภาพการใช้สารสนเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศที่แตกต่างกัน ผลการทดสอบด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย พบว่า มีทั้งประเด็นที่เป็นไปตามสมมติฐานและขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

การอธิบายความแตกต่างของสภาพการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยจำแนกตาม

คุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา และคุณลักษณะเฉพาะด้านสังคม ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา

1.1 จำแนกตามตัวแปรเพศ

ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีสภาพการใช้สารสนเทศ มีปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษานักหญิงมีการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษานักชาย ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษานักหญิงมีการใช้ไม่แตกต่างกันด้านทรัพยากรสารสนเทศ

นักศึกษานักหญิงมีปัญหาแตกต่างกันกับนักศึกษานักชาย ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และนักศึกษานักหญิงมีการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

นักศึกษานักหญิงมีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษานักชาย ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษานักหญิงมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ

1.2 จำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา

ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีสภาพการใช้สารสนเทศ มีปัญหาการใช้สารสนเทศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาสาขาวิชาหลักการศาสนาอิสลามมีการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาสาขาวิชากฎหมายอิสลาม ด้านแหล่งสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษานักหญิงมีการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ

นักศึกษาสาขาวิชาหลักการศาสนาอิสลามและสาขาวิชากฎหมายอิสลามมีปัญหาการใช้แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

นักศึกษาสาขาวิชาหลักการศาสนาอิสลามมีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษาสาขาวิชากฎหมายอิสลาม ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และนักศึกษานักหญิงมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

2. จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะเฉพาะด้านสังคม ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ

2.1 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุด)

ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีสภาพการใช้สารสนเทศ มีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษามีการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านแหล่งสารสนเทศ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ และนักศึกษามีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และนักศึกษามีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

2.2 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยเข้ารับการปฐมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุด)

ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีสภาพการใช้สารสนเทศ มีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษามีการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ

นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และนักศึกษามีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

2.3 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยเป็นนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด)

ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีสภาพการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านแหล่งสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษามีการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษามีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ

2.4 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยเข้าร่วมโครงการ “วิทยสัมพันธ์”)

ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีสภาพการใช้สารสนเทศ มีปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษามีการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีความต้องการที่แตกต่างกัน ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และนักศึกษามีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

2.5 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยเข้าร่วมอบรมแนะนำวิธีการค้นหาสารสนเทศ)

ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีสภาพการใช้สารสนเทศ มีปัญหาการใช้สารสนเทศและความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.8 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ (เคยอบรมเชิงเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศ)

ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีสภาพการใช้สารสนเทศ มีปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษามีการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ

นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และนักศึกษามีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

2.9 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ (ประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเอง)

ผลการเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา มีสภาพการใช้สารสนเทศ มีปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ และนักศึกษามีการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ

นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา ขออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

1) สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศ เมื่อพิจารณาสภาพการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีสภาพการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศโดยใช้หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วอย. วิทยาเขตปัตตานี (โสร่ง) อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดของสถาบันเป็นแหล่งรวบรวมและให้บริการสารสนเทศที่ครอบคลุมในทุกด้าน ตลอดจนมีทรัพยากรที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษาที่จะนำไปใช้ประกอบการทำสารนิพนธ์มากที่สุด ซึ่งตรงกับทฤษฎีของ Wilson (1981 : 4) ที่ได้ระบุไว้ว่า พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศอาจเกิดหลายรูปแบบ ผู้ใช้อาจค้นหาสารสนเทศจากระบบทางการ ได้แก่ ระบบสารสนเทศ เช่น ห้องสมุด และนอกจากนี้จากผลการวิจัยของ กิ่งทอง ศิริมงคล (2531) อัญชลี บุญญานุกูล (2536) และ ลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2536) ที่พบว่า นักศึกษามีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยการค้นหาหนังสือและสารสนเทศตามชั้นในหอสมุดมากที่สุด และผลการวิจัยในต่างประเทศ Campton (1989) Straw (1993) และ Macauley (1997) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยใช้แหล่งสารสนเทศระบบออนไลน์ ใช้ห้องสมุดในสถาบันที่ศึกษาอยู่และในสถาบันอื่นๆ ด้วย ส่วนแหล่งสารสนเทศบนเครือข่าย (www) อยู่ในระดับรองลงมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันจำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีให้บริการในสำนักวิทยบริการของวิทยาลัยอิสลามยะลา มีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ตลอดจนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันก็มีความล่าช้าทำให้นักศึกษาเกิดความไม่สะดวกในการใช้ นอกจากนี้การใช้แหล่งสารสนเทศที่ศูนย์สารสนเทศ สมาคมและองค์กรต่างๆ ของรัฐอยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นศูนย์สารสนเทศ สมาคมและองค์กรต่างๆ ของรัฐมีทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการของนักศึกษาหรืออาจเกิดจากนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่รู้แหล่งสารสนเทศดังกล่าวว่ามีบริการอยู่ในที่แห่งใดบ้าง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า นักศึกษามีที่พักอาศัยอยู่ไกลจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ทำให้ไม่สะดวกในการเดินทางไปศึกษาค้นคว้าสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ (ทิพย์วัลย์ อ่อนใจงาม, 2546 :134) ประกอบกับนักศึกษาที่อยู่ชั้นปีสุดท้ายในทุกสาขาวิชาต้องศึกษาข้อมูลอย่างลึกซึ้งเพื่อการทำสารนิพนธ์ จึงเลือกใช้แหล่งสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้โดยง่ายซึ่งห้องสมุดของสถาบันถือเป็นแหล่งสารสนเทศที่มีความสะดวกในการเดินทาง

นักศึกษาสามารถที่จะค้นคว้าสารสนเทศเพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์ได้โดยง่าย และเป็นแหล่งสารสนเทศที่ไม่ห่างไกลจากที่พักอาศัย

ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ เมื่อพิจารณาสภาพการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาใช้โปรแกรมค้นหาอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โปรแกรมค้นหาดังกล่าวเป็นโปรแกรมที่สามารถใช้ง่ายนักศึกษามารถที่จะค้นหาสารสนเทศได้จากโปรแกรมได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว ส่วนวิธีการค้นจากบทคัดย่อสารนิพนธ์ และค้นด้วยบัตรรายการอยู่ในระดับรองลงมา อาจเนื่องมาจาก บัตรรายการเป็นเครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศที่มีความพร้อมและสมบูรณ์ที่สุดเมื่อเทียบกับเครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศประเภทอื่นๆ ที่ห้องสมุดของสถาบันจัดไว้บริการ นอกจากนี้จากผลการวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2536) ลำพึง พ่วงบางโพ (2536) ดวงจันทร์ พัยคพันธ์ (2539) และ อัญชลี บุญญานุกุล (2536) ที่พบว่า เครื่องมือช่วยค้นที่นักศึกษานิยมใช้ในการค้นหาสารสนเทศ คือ บัตรรายการและบัตรบรรณมากกว่าเครื่องมือช่วยค้นประเภทอื่นๆ (กิ่งทอง ศิริมงคล, 2531 : 162) ดังนั้นสภาพการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศของนักศึกษาจึงขึ้นอยู่กับทักษะและความชำนาญของนักศึกษาแต่ละบุคคล ตลอดจนเครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่ห้องสมุดแต่ละสถาบันจัดไว้ให้บริการ ดังที่ สุเวช ฌ หนองคาย (2542 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ใช้จะต้องรู้วิธีการจัดเก็บสารสนเทศของแหล่งสารสนเทศที่จะเข้าใช้ เช่น รู้วิธีการเรียงเลขเรียกหนังสือ การใช้บัตรรายการ การใช้สารสนเทศออนไลน์ (OPAC) การค้นหาเรื่องราวจากหนังสือ วารสาร ฐานข้อมูล การค้นจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ เมื่อพิจารณาสภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาใช้หนังสือภาษาต่างประเทศในระดับมากที่สุด ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยส่วนใหญ่ที่พบว่า หนังสือตำราวิชาการทั่วไปที่เป็นภาษาไทยจะมีการใช้มากที่สุด (ประภารัตน์ นววิภาพันธ์, 2540 ; วรรณภา ธิพัฒนา, 2532 ; อมรรัตน์ เชาวลิต, 2541 ; อุไรวรรณ พะมณี, 2535) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาส่วนใหญ่ของคณะอิสลามศึกษา มีความชำนาญในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอาหรับ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้หนังสือ ตำรา ที่เป็นภาษาต่างประเทศ ดังนั้น หนังสือภาษาต่างประเทศ จึงเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาค้นเคยจึงสามารถนำไปใช้ประกอบการทำสารนิพนธ์ได้ง่าย และมีเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้มากที่สุดและจากผลการวิจัยของ จรินทร์ ลีนา (2539) ที่พบว่า นักศึกษาใช้สารสนเทศที่เป็นหนังสือตำราเฉพาะสาขาภาษาต่างประเทศมากที่สุด และรองลงมาคือใช้สารนิพนธ์ภาษาไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องการหาแนวคิดใหม่ๆ ในการทำวิจัยและเพื่อการค้นหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (ทิพย์วัลย์ อ่อนใจงาม, 2546 : 135) ส่วนรายงานการประชุมภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รายงานการประชุมภาษาต่างประเทศที่มีไว้บริการในห้องสมุดมีน้อย โดยเฉพาะห้องสมุดของวิทยาลัยอิสลามยะลา และที่มีอยู่ส่วนใหญ่ก็มีเนื้อหาที่ไม่ตรงกับหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะอิสลามศึกษา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ผู้ใช้ที่ต้องการสารสนเทศย่อมต้องการได้รับสารสนเทศที่

มีคุณภาพ มีเนื้อหาตรงตามที่ต้องการ มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามที่ต้องการได้ (ประภาวดี สืบสนธิ, 2541 : 319)

ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ เมื่อพิจารณาสภาพการใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศ ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อบุคคลเกิดความต้องการสารสนเทศจะแสวงหาสารสนเทศมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ สิ่งก็ตามมา คือ พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่บุคคลนั้น คาดว่าจะมีสารสนเทศที่ตนต้องการอยู่ ดังที่ Taylor (1968 : 181-182 อ้างถึงใน กิ่งทอง ศิริมงคล, 2531 : 19-20) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อบุคคลต้องการสารสนเทศขั้นตอนแรกของการค้นหาสารสนเทศ คือ การถามเพื่อนเพื่อทราบถึงแหล่งวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนต่อมาเป็นการค้นหาเอกสารส่วนตัว และ/หรือ การเข้าใช้ห้องสมุด เมื่อบุคคลเข้าใช้ห้องสมุด ก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศซึ่งอาจแยกได้ 2 วิธี คือ การสอบถามบรรณารักษ์ และค้นหาสารสนเทศด้วยตนเอง และเป็นผลสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้สารสนเทศของ Wilson (1999 : 17-22) ที่ระบุไว้ว่า ผู้ใช้สารสนเทศมีกลยุทธ์ที่เป็นพื้นฐานในการใช้สารสนเทศ 2 วิธี คือ การค้นหาด้วยตนเอง และการค้นหาโดยวิธีการขอความช่วยเหลือจากผู้ใช้บริการสารสนเทศ ซึ่งจากผลการวิจัยของ อัญชลี บุญญานุกูล (2536) กิ่งทอง ศิริมงคล (2531) และ ลำพิ่ง พ่วงบางโพ (2536) ที่พบว่า นักศึกษาใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศโดยการค้นหาด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาเป็นการค้นหาโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาแต่ละคนมีพื้นฐาน ทักษะและประสบการณ์ในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการค้นหาสารสนเทศ จึงส่งผลให้นักศึกษาใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการค้นหาสารสนเทศอยู่ในระดับรองลงมา ส่วนช่องทางการแสวงหาสารสนเทศที่นักศึกษามีใช้น้อยที่สุด คือ การค้นหาสารสนเทศโดยผ่านผู้ให้บริการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบรรณารักษ์ขาดคุณสมบัติเฉพาะตัวและทักษะที่ดีในการให้บริการ หรือไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่สามารถสร้างความประทับใจให้กับนักศึกษาที่มาใช้บริการ ตลอดจนไม่สามารถค้นหาข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาเลือกใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศโดยผ่านผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาสภาพการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมในประเด็นทั้ง 4 ด้าน ทั้งในด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ พบว่า มีสภาพการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วอช. ยังคงต้องปรับปรุงและพัฒนาการบริการสารสนเทศในทุกด้านที่กล่าวมาทั้งหมด เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาในการค้นหาสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้การบริการสารสนเทศของหอสมุดกลางมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อการบริการที่เป็นเลิศ

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

2) ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศ เมื่อพิจารณาปัญหาการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีปัญหาแหล่งสารสนเทศไม่มีเครื่องมือช่วยค้นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดหลายแห่งต่างก็ประสบปัญหาด้านงบประมาณที่ได้จัดสรรไม่เพียงพอและมีแนวโน้มลดลงในขณะที่ผู้ใช้ต้องการเครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เครื่องมือช่วยค้นมีจำนวนไม่เพียงพอ ได้แก่ ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต และ OPAC (จุฑารัตน์ สรวณะวงศ์ และประสงค์ ต่อโชติ, 2542 : บทคัดย่อ ; กอบกุล สุวักขณ์, 2547 : 76) นอกจากนี้ ปัญหาที่นักศึกษาประสบในระดับรองลงมาคือ การจัดเรียงและจัดเก็บสารสนเทศไม่เป็นระเบียบและปัญหาเรื่องการเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าใช้บริการน้อยที่สุด

ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ เมื่อพิจารณาปัญหาการใช้สารสนเทศด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีปัญหาเรื่องจำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแหล่งบริการสารสนเทศบางแหล่งมีข้อจำกัดในการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ จึงส่งผลให้จำนวนเครื่อง คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการค้นหาสารสนเทศมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งานของผู้ใช้ (อมรรัตน์ เชาวลิค, 2541 : บทคัดย่อ ; อุไรวรรณ พะมณี, 2535 : บทคัดย่อ) รองลงมาเป็นปัญหาเครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศไม่เพียงพอ (ผู้บรรยาย) และปัญหาการค้นจากบทคัดย่อสารนิพนธ์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่ไม่ทราบวิธีการใช้เครื่องมือช่วยค้นและเครื่องมือช่วยค้นมีจำนวนไม่เพียงพอ จุฑารัตน์ สรวณะวงศ์ และประสงค์ ต่อโชติ, 2542 : บทคัดย่อ) ส่วนปัญหาเรื่องการใช้โปรแกรมค้นหา (Search engine) อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนั้นจึงประสบปัญหาน้อยที่สุด

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ เมื่อพิจารณาปัญหาการใช้สารสนเทศด้านทรัพยากรสารสนเทศในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีปัญหาเรื่องจำนวนสารสนเทศไม่เพียงพอกับความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแม่ไข (2536) สัมพันธ์ เย็นสำราญ, สุนิสา จุยม่วง และ สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540) และวันทณีย์ ณ พัทลุง (2542) ที่พบว่า วัสดุสารสนเทศที่เป็นวิทยานิพนธ์มีน้อยไม่พอใช้และวัสดุสารสนเทศในสาขาที่ต้องการมีน้อย นอกจากนี้จากผลการวิจัยของ Simon (1995) ที่พบว่า ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในห้องสมุด ส่วนปัญหาในระดับรองลงมาคือ ปัญหาสารสนเทศที่ค้นหาได้และมีเนื้อหาตรงกับความต้องการส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษามีสภาพการใช้สารเทศด้านทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้นั่งสื่อภาษาต่างประเทศมากที่สุด ซึ่งกล่าวได้ว่า เมื่อนักศึกษาใช้สารสนเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ

มากก็ย่อมส่งผลให้ปัญหาการใช้มากขึ้นเช่นกัน ส่วนปัญหาเรื่องการเสียค่าใช้จ่ายสูงในการติดตามเอกสารที่ไม่มีในหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วอย. อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากภาระค่าใช้จ่ายในการให้บริการสารสนเทศที่ไม่มีในห้องสมุด ทางหอสมุดกลางจะเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด ดังนั้นจึงประสบปัญหาน้อยที่สุด

ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีปัญหาค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาเลือกที่จะค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองมากกว่าวิธีอื่น เนื่องจากการแสวงหานั้นนักศึกษารู้ความต้องการของตนเองเพียงคนเดียวและไม่สามารถอธิบายให้คนอื่นช่วยค้นหาได้ ดังที่ Wilson (1981 : 4) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ใช้ตระหนักถึงความต้องการของตนเอง ดังนั้นจึงส่งผลให้นักศึกษามีปัญหาค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้จากผลการวิจัยของ ฉันทนา เวชโอสถศักดา (2539) เดชศักดิ์ ศานติวิวัฒน์ (2539) พูลสุข ปรวิตรวรวุฒิ และ สุจิตรา อุดมวาทีน (2530) และ รัตนา กระแสชัย (2525) ที่พบว่า นักศึกษามีปัญหาค้นหาสารสนเทศด้วยตนเอง ได้แก่ ไม่ทราบวิธีการค้นหาสารสนเทศ รองลงมาคือ ปัญหาผู้ให้บริการไม่เต็มใจที่จะให้บริการสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงาน ไม่มีทักษะและความชำนาญที่เพียงพอในการให้บริการ หรือไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่ก่อให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ ดังที่ผลการวิจัยของ กอบกุล สุวลักษณ์ (2547) ที่พบว่า บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ ส่วนปัญหาค้นหาสารสนเทศโดยผ่านผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสภาพการใช้ด้านช่องทางการแสวงหาสารสนเทศ ที่พบว่า นักศึกษาใช้วิธีการค้นหาสารสนเทศโดยผ่านผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ให้บริการสารสนเทศไม่เข้าใจถึงความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาอย่างแท้จริง เมื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าว พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่ปรากฏว่า นักศึกษามีปัญหาการใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศโดยผ่านผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน จึงเป็นสิ่งสนับสนุนได้ว่า หากเจ้าหน้าที่หรือบรรณารักษ์ที่ให้บริการสารสนเทศสร้างความประทับใจในการให้บริการแก่นักศึกษาได้ ก็จะส่งผลให้นักศึกษาพร้อมที่จะเลือกใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศโดยผ่านผู้ให้บริการเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาปัญหาการใช้สารสนเทศในภาพรวมในประเด็นทั้ง 4 ด้าน ทั้งในด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วอย. ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการบริการสารสนเทศอย่างเร่งด่วนตามลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อสร้างมาตรฐานและคุณภาพของการบริการ ให้มีความน่าเชื่อถือและสร้างความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ ตลอดจนต้องจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อมสมบูรณ์เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วต่อการให้บริการ ทั้งนี้ก็จะส่งผลให้ปัญหาการใช้สารสนเทศลดน้อยลง อีกทั้งอาจส่งผลให้การบริการสารสนเทศของห้องสมุดประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

3) ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศ เมื่อพิจารณาความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความต้องการบริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่องมากที่สุด รองลงมาคือ บริการรวบรวมแหล่งสารสนเทศต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนบริการรวบรวมเว็บไซต์แหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำสารนิพนธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาต่างก็ต้องการบริการที่สะดวกในการใช้และค้นหาสารสนเทศจากแหล่งบริการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ โดยให้แหล่งบริการสารสนเทศจัดให้มีบริการเพิ่มขึ้นหรือดำเนินการให้เกิดขึ้น (ทิพย์วัลย์ อ่อนใจงาม, 2546 : 141)

นอกจากนี้จากผลการวิจัยของ วันทณีย์ ณ พัทลุง (2542) และ ทิพย์วัลย์ อ่อนใจงาม (2546) ที่พบว่า นักศึกษาต้องการให้มีบริการรวบรวมรายชื่อสารสนเทศที่จำเป็นในการทำวิทยานิพนธ์ บริการรวบรวมเว็บไซต์แหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่น่าสนใจ เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าการบริการสารสนเทศดังกล่าว เป็นการบริการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา ประกอบกับนักศึกษาต้องค้นหาหาข้อมูลในแหล่งสารสนเทศตามสถาบันต่างๆ ที่ให้บริการเพื่อการทำสารนิพนธ์และเนื่องจากการบริการสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่นักศึกษาต้องการล้วนเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการเพื่อนำไปใช้ประกอบการทำสารนิพนธ์ให้มากที่สุด

ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ เมื่อพิจารณาความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความต้องการให้จัดทำคู่มือวิธีการค้นหาสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาคือ จัดเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการค้นหาสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นและจัดกิจกรรมแนะนำการค้นหาสารสนเทศ ดังที่ผลการวิจัยของ จุฑารัตน์ สราวะวงษ์ และ ประสงค์ ต่อโชติ (2542) และ ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) ที่พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ต้องการให้ห้องสมุดเพิ่มจำนวนเครื่องมือช่วยค้นหาที่เป็นอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ต้องการให้ห้องสมุดจัดทำคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุดและคู่มือการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศที่ยากแก่การใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศในปัจจุบันมีความหลากหลาย เครื่องมือบางประเภทนักศึกษาก็ไม่มีทักษะเพียงพอในการค้นหาจึงทำให้เป็นเรื่องยากในการค้นหาสารสนเทศเพื่อให้ตรงกับความต้องการของตนเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่สนใจพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศย่อมแสวงหาสารสนเทศที่มีคุณค่าพัฒนาวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อมนุษยชาติให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (สุเวช ณ หนองคาย, 2541 : 3)

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ เมื่อพิจารณาความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศด้านทรัพยากรสารสนเทศในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความต้องการ

สารสนเทศที่มีความทันสมัยมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการให้จัดจำนวนสารสนเทศให้เพียงพอกับความต้องการ และจัดสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ให้มากขึ้น ดังที่ผลการวิจัยของ สาคกร บุญดาว (2542) สัมพันธ์ เข็นสำราญ สุนิสา จุ้ยม่วง และ สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540) และ Campton (1998) ที่พบว่า นักศึกษาต้องการให้ห้องสมุดจัดหาหนังสือ วิทยานิพนธ์ เอกสาร และสื่อต่างๆ อย่างเพียงพอ และให้มีความทันสมัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประเภทของสารสนเทศที่แตกต่างกันอาจทำให้เกิดผลต่อการใช้ในรูปแบบที่แตกต่างกัน (Needham, 1981 อ้างถึงใน อมรรัตน์ ดวงสุวรรณ, 2540 : 32) ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้มากขึ้นเพื่อให้สามารถรองรับกับความต้องการของผู้ใช้ที่เป็นนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ เมื่อพิจารณาความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศด้านช่องทางการแสวงหาสารสนเทศในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความต้องการจัดบรรณารักษ์ที่มีความรู้และมีทักษะในการค้นหาสารสนเทศไว้ให้บริการเกี่ยวกับการค้นได้ และควรจัดผู้ให้บริการเพื่อช่วยในการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์เพิ่มมากขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ จัดบรรณารักษ์สำหรับสอนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการค้น และแนะนำวิธีการค้นหาสารสนเทศด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ใช้สารสนเทศมีกลยุทธ์ที่เป็นพื้นฐานในการใช้สารสนเทศ 2 วิธีคือ การค้นหาด้วยตนเอง และการค้นหาโดยวิธีการขอความช่วยเหลือจากผู้ให้บริการสารสนเทศ ซึ่งผู้ใช้สารสนเทศสามารถที่จะเลือกวิธีการค้นหาสารสนเทศเพื่อการใช้โดยวิธีใดก็ได้หรืออาจจะใช้วิธีการค้นหาทั้ง 2 วิธี (Wilson, 1999 : 17-22) ดังที่ผลงานวิจัยของ Simon (1995) Fidzani (1998) Kunkel, Weaver and Cook (1996) ที่พบว่า นักศึกษาต้องการให้ห้องสมุดจัดบรรณารักษ์บริการช่วยสอนให้นักศึกษามีความสามารถในการค้นหาสารสนเทศ รู้จักวิธีการเลือกใช้สารสนเทศและต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการสอนการใช้ห้องสมุดเพราะมีความจำเป็นสำหรับนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาที่ต้องทำสารนิพนธ์จำเป็นต้องใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นหาสารสนเทศ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ห้องสมุดต้องจัดการบริการสารสนเทศที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้ ตลอดจนเพื่อให้ผู้ใช้ที่เป็นนักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการบริการสารสนเทศ

เมื่อพิจารณาความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศในภาพรวมในประเด็นทั้ง 4 ด้าน ทั้งในด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเป็นเรื่องที่ต่อเนื่องและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาโดยเริ่มจากการใช้แหล่งสารสนเทศ การเลือกใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ การเลือกประเภทของทรัพยากรที่ต้องการใช้ ตลอดจนการเลือกช่องทางการแสวงหาเพื่อให้ได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการและนำไปใช้ประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์

เปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ เพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา

จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา และคุณลักษณะเฉพาะด้านสังคม ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ กับสภาพการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ เพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา ผลการเปรียบเทียบสามารถอภิปรายรายละเอียดได้ ดังนี้

1. คุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ได้แก่ เพศ และ สาขาวิชา

1.1 จำแนกตามตัวแปรเพศ

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการใช้แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาหญิงมีการใช้แหล่งสารสนเทศ มีการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และมีการใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะเฉพาะบุคคลเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สารสนเทศ (Needham, 1981 อ้างถึงใน อมรรัตน์ ดวงสุวรรณ, 2540 : 32 ; จีรพรรณ ภักดีบุตร, 2539 : 176-177) นอกจากนี้แนวคิดของ Wilson (1999 : 17-22) ที่ได้เน้นความสำคัญของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ อันได้แก่ คุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคลคือ เพศ โดยพบว่า นักศึกษาหญิงมีการใช้สารสนเทศมากกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาหญิงมีความขยันหมั่นเพียรศึกษาหาความรู้และเป็นผู้ที่มีความละเอียดรอบคอบ เป็นระเบียบเรียบร้อย (น้อย คันชั่งทอง, 2538 : 44) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้สภาพการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านช่องทางการแสวงหาสารสนเทศที่ปรากฏในผลการวิจัยครั้งนี้มีความแตกต่างกัน ส่วนสภาพการใช้สารสนเทศด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการใช้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาระหน้าที่หลักของนักศึกษาปีการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษามีหน้าที่ในการทำสารนิพนธ์ที่เหมือนกัน จึงทำให้การใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน กล่าวคือเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่เอื้อประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้า เพื่อนำมาใช้ในการประกอบการทำสารนิพนธ์ในหัวข้อต่างๆ ดังนั้นจึงทำให้สภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่ปรากฏในผลการวิจัยครั้งนี้มีการใช้ที่ไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาหญิงมีปัญหาแตกต่างกันกับนักศึกษาชาย ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยนักศึกษาหญิงมีปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะ ในการค้นหาสารสนเทศอาจมีอุปสรรคเกิดขึ้นได้ ซึ่งได้แก่ บุคคล ระหว่างบุคคล และ สภาพแวดล้อม การลำดับความต้องการของคน ความต้องการส่วนบุคคลจะเป็นรากฐานแรงจูงใจไปสู่ พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ (Wilson, 1981 : 9-10) ดังนั้นถ้านักศึกษาใช้ทรัพยากร มากเพียงใดก็จะประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศมากขึ้นเช่นกัน ส่วนปัญหาแหล่งสารสนเทศ การใช้ เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ และการใช้การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศเหล่านี้เป็นเรื่องทั่วไป (กอบกุล สุวณิช, 2549 : 78) ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ทั้งกับนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ดังนั้นผลการวิจัยจึงปรากฏเช่นนี้

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการ สารสนเทศของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาหญิงมีความต้องการแตกต่างกัน กับนักศึกษาชาย ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการ ตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาหญิงมีความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศมากกว่า นักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศหญิงมีการใช้สถาบันบริการสารสนเทศมากกว่าเพศชาย และเพศก็ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้ ดังที่ ประภาวดี สืบสนธิ์ (2543 : 312-319) ได้ให้แนวคิด ว่า เพศ เป็นลักษณะเฉพาะบุคคลที่เป็นปัจจัยด้านตัวผู้ใช้ที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลในการ กำหนดความต้องการ ด้วยเหตุผลดังกล่าวส่งผลเกี่ยวข้องกับความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศใน ด้านต่างๆ เหล่านี้ที่ปรากฏในผลการวิจัยครั้งนี้มีความแตกต่างกัน ส่วนความต้องการเกี่ยวกับบริการ สารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิงมีความต้องการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงมีความต้องการ เกี่ยวกับบริการสารสนเทศด้านการเข้าถึงสารสนเทศแหล่งต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

1.2 จำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบ สภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษสาขาวิชา กฎหมายอิสลามและหลักการศาสนาอิสลามโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้ง ไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาหลักการศาสนาอิสลามและ สาขาวิชากฎหมายอิสลามมีการใช้แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหา สารสนเทศ โดยนักศึกษาสาขาวิชาหลักการศาสนาอิสลามมีการใช้แหล่งสารสนเทศ และมีการใช้การ ตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาสาขาวิชากฎหมายอิสลาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณ ลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ซึ่งได้แก่ การศึกษา เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ (Wilson, 1999 : 17-22 ; Needham, 1981 อ้างถึงใน อมรรัตน์ ดวงสุวรรณ, 2540 : 32) และนอกจากนี้จาก ผลการวิจัยของ Straw (1993) ที่พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีการใช้สารสนเทศและมี วิธีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน ส่วนการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ และการใช้ทรัพยากร สารสนเทศมีการใช้ไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า อาจเนื่องมาจากนักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา ต่างก็เคยได้รับ

การศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุด จึงส่งผลให้รู้จักการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและครบถ้วน ดังนั้นผลการวิจัยที่ปรากฏในครั้งนี้นี้จึงพบว่าไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาสาขาวิชากฎหมายและหลักการศาสนาอิสลามโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาหลักการศาสนาอิสลามและสาขาวิชากฎหมายอิสลามมีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชาต่างก็ได้รับการปฐมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุด ประกอบกับการศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น อีกทั้งในปัจจุบันนักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ทั้งด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าหากผู้เรียนได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่าก็จะส่งผลให้การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง (สุเวช ฌ หนองคาย, 2541 : 2)เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมส่งผลให้ปัญหาการใช้สารสนเทศทั้ง 2 สาขาวิชาไม่แตกต่างกัน

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาสาขาวิชากฎหมายอิสลามและหลักการศาสนาอิสลามโดยรวม พบว่า แตกต่างกันไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาหลักการศาสนาอิสลามมีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษาสาขาวิชากฎหมายอิสลาม ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยนักศึกษาสาขาวิชาหลักการศาสนาอิสลามมีความต้องการด้านทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักศึกษาสาขาวิชากฎหมายอิสลาม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้บริการในสาขาวิชาหลักการศาสนาอิสลาม ที่หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วิทยาลัยอิสลามยะลานั้น มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนของนักศึกษาที่ต้องการใช้และทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ก็ไม่ทันสมัยเมื่อเทียบกับความต้องการของนักศึกษาที่ต้องการค้นหาข้อมูลอย่างลึกซึ้งเพื่อการทำสารนิพนธ์ จึงส่งผลให้เกิดความต้องการด้านทรัพยากรสารสนเทศมากยิ่งขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้นักศึกษาสาขาวิชาฮุกูตุดดินมีความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศด้านทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักศึกษาสาขาวิชาซารีอะฮ์ ส่วนความต้องการด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่ไม่พบความแตกต่าง อาจเนื่องมาจากการบริการสารสนเทศที่มีอยู่ในสถาบันบริการสารสนเทศแต่ละแห่ง ล้วนเป็นการบริการพื้นฐานของห้องสมุดทั้งสิ้น นอกจากนี้อาจกล่าวได้ว่า วิธีเข้าถึงแหล่งสารสนเทศแต่ละแห่งย่อมมีข้อจำกัดในการเปิดโอกาสให้บุคคลเข้าไปใช้ เช่น มีการกำหนดวัน เวลาบริการ กำหนดประเภทของ

บุคคลที่จะเข้าใช้ เป็นต้น ซึ่งผู้ใช้ควรรู้รายละเอียดเหล่านี้ก่อนเพื่อป้องกันอุปสรรคและความไม่สะดวกที่จะเกิดขึ้น (สุเวช ฌ หนองคาย, 2541 : 2)

2. คุณลักษณะเฉพาะด้านสังคม ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และ ประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ

2.1 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุด)

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุดโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ซึ่งจากผลการวิจัยของ พิซซาดา ศรีอนันต์ (2541) Kunkel, Weaver and Cook (1996) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและนักศึกษาที่ได้รับการสอนการใช้ห้องสมุดก็จะมีผลต่อการใช้สารสนเทศต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้สารสนเทศของ Wilson (1999) ที่ได้ให้แนวคิดว่าคุณลักษณะเฉพาะด้านสังคม อันได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ในการศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุด มีทักษะและความสามารถเฉพาะตัวในการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ดังนั้นจึงเลือกใช้การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศตามความถนัดของตนเอง จึงทำให้เกิดสภาพการใช้สารสนเทศด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกัน ส่วนการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า มีการใช้ไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะ นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์อยู่ในช่วงของการทำสารนิพนธ์ที่จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น สภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ในแต่ละด้านที่กล่าวมาข้างต้น จึงมีสภาพการใช้ไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุดโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านแหล่งสารสนเทศ และด้านทรัพยากรสารสนเทศโดย นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้สารสนเทศ และปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ในการศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุดอาจไม่ทราบแหล่งบริการสารสนเทศเพื่อการใช้สารสนเทศได้เท่าเทียมกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ จึงส่งผลให้มีปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ในส่วนปัญหาทรัพยากรสารสนเทศก็เช่นเดียวกัน เมื่อนักศึกษาไม่ทราบแหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่มีให้บริการก็

ย่อมส่งผลให้ไม่สามารถเลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของตนได้ ส่วนปัญหาการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ และการใช้การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ ต่างก็มีทักษะความรู้และความสามารถในการค้นหาสารสนเทศ โดยเฉพาะทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ผลการวิจัยที่ปรากฏในด้านนี้จึงพบว่าไม่แตกต่างกัน

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุดโดยรวม พบว่าแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการในการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ภาวะปัจจุบันที่เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศที่สถาบันบริการสารสนเทศแต่ละแห่งนั้นจัดไว้ให้บริการมีความหลากหลาย เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศบางประเภทก็ต้องอาศัยการศึกษาเรียนรู้และความเชี่ยวชาญจากการฝึกฝน ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ในการศึกษาวิชาการใช้ห้องสมุดมีความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ส่วนความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วผู้ใช้สารสนเทศมักจะเลือกการบริการสารสนเทศที่เหมาะสมกับตนเองแต่ในทางเดียวกันการบริการสารสนเทศที่มีการนิยมใช้กันมาก คือ การสอบถาม การสืบค้นและการค้นหาสารสนเทศ (Taylor, 1968 : 181 อ้างถึงใน กิ่งทอง ศิริมงคล, 2531 : 20) ดังนั้นความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศจึงเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับสภาพการใช้และปัญหาการใช้ อีกทั้งเป็นสิ่งที่นักศึกษานำมาใช้ในการค้นหาสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์จึงทำให้เกิดความต้องการที่ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยเข้ารับการปฐมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุด)

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้ารับการปฐมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุดโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์การใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์อาจเคยมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดในด้านอื่นๆ หรือ อาจเป็นผู้ที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานในการตัดสินใจแสวงหา

สารสนเทศ จึงส่งผลให้ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ ส่วนการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มีการใช้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัยของ กิ่งทองศิริมงคล (2531) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดมีพฤติกรรมการค้นหาและการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกันกับนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อบุคคลเกิดความต้องการสารสนเทศจะแสวงหาสารสนเทศมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ สิ่งที่มาคือปัจจัยที่จะส่งผลต่อการใช้สารสนเทศ อันได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ (Wilson, 1999 : 17-22) ซึ่งนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ต่างก็มีภาระหน้าที่สำคัญในการค้นหาสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์เช่นเดียวกัน จึงทำให้ผลการวิจัยในด้านดังกล่าวมีการใช้ไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้ารับการปฐมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุดโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ เป็นปัญหาพื้นฐานทั่วไปที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งกับนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดโดยทั่วไป (กิ่งทอง ศิริมงคล, 2531 : 166)

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้ารับการปฐมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุดโดยรวม พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการปฐมนิเทศห้องสมุดในแต่ละครั้ง ทางห้องสมุดจะแจ้งให้นักศึกษาทราบถึงการบริการทรัพยากรสารสนเทศ และจำนวนสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน เมื่อนักศึกษาที่ไม่เคยเข้ารับการปฐมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุดจึงไม่ทราบเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดในปัจจุบันว่าห้องสมุดมีการบริการทรัพยากรประเภทใดบ้าง และมีจำนวนที่เพียงพอกับความต้องการของตนเองมากน้อยเพียงใด ดังที่ มาลี ล้ำสกุล (2546 : 13-14) ได้กล่าวว่า การจัดหาและบริการทรัพยากรสารสนเทศรองรับการเรียนการสอนในลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนจึงส่งเสริมให้เกิดการนำไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ จึงทำให้ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ ส่วนความต้องการด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการใช้สารสนเทศที่นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ต่างก็มีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นผลต่อเนื่องที่ก่อให้เกิดความต้องการในด้านดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยเป็นนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด)

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเป็นนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านแหล่งสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แหล่งสารสนเทศและมีการใช้การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่ไม่มีเคยมีประสบการณ์ในการเป็นนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดอาจเคยได้รับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด หรืออาจเคยมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดในด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อทักษะการใช้สารสนเทศทำให้มีการพัฒนาในด้านแหล่งสารสนเทศและด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศที่ดีขึ้น นอกจากนี้อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับทักษะในการสืบค้น ทักษะการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับระบบคอมพิวเตอร์ ทักษะด้านสังคม และทักษะด้านการสื่อสาร และพฤติกรรมการใช้สารสนเทศก็ขึ้นอยู่กับกิจกรรมและความต้องการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคล (Wilson, 1999 : 17-22) ซึ่งในที่นี้นักศึกษามีความต้องการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ จึงส่งผลให้การใช้สารสนเทศในด้านดังกล่าวมีความแตกต่างกัน ส่วนการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมีการใช้ไม่แตกต่างกัน ดังที่ผลการวิจัยของ กิ่งทอง ศิริมงคล (2531) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดมีพฤติกรรมการค้นหาและการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกันกับนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีภาระหน้าที่หลักคือ การทำสารนิพนธ์ที่เหมือนกัน จึงทำให้การใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมีสภาพการใช้ที่เหมือนหรือมีความคล้ายคลึงกัน อาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศและใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการทำสารนิพนธ์ให้มากที่สุด

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเป็นนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดโดยรวม พบว่า แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้แตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านช่องทางการแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้สารสนเทศทุกด้านมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ในการเป็นนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดย่อมไม่มีทักษะและความชำนาญในด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศเทียบเท่ากับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเป็น

นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด เพราะนักศึกษาที่มีประสบการณ์ดังกล่าวจะอยู่ในความดูแลของบรรณารักษ์ หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วิทยาลัยอิสลามยะลา ดังนั้นจึงมีโอกาที่จะซักถามความรู้เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการค้นหาข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ Wilson (1981 : 9-10) ได้กล่าวไว้ว่า ความต้องการสารสนเทศเกิดจากบทบาทที่บุคคลนั้นมีในสังคม บทบาทที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ บทบาทการทำงาน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้สารสนเทศทุกด้านแตกต่างกัน

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเป็นนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดโดยรวม พบว่าแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับปัญหาการใช้สารสนเทศส่วนใหญ่ของนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ที่พบว่าแตกต่างกัน ส่วนความต้องการด้านแหล่งสารสนเทศมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่รู้จักแหล่งบริการสารสนเทศที่จะสนับสนุนให้ตนเองใช้สารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง กล่าวคือ ความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้เป็นเรื่องสำคัญที่ห้องสมุดสถาบันบริการสารสนเทศหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานบริการสารสนเทศจะต้องทราบและทำความเข้าใจ (กอบกุล สุวลักษณ์, 2547 : 16) ดังนั้นผลการวิจัยในครั้งนี้จึงปรากฏเช่นนี้

2.4 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยเข้าร่วมโครงการ “วิทยสัมพันธ์”)

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้าร่วมโครงการ “วิทยสัมพันธ์” โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์มีการใช้แหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดโครงการดังกล่าวทางหอสมุดกลางมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ได้รู้จักการบริการสารสนเทศทุกประเภทของหอสมุดกลางให้มากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมโครงการมีการใช้สารสนเทศในด้านต่างๆ เหล่านี้แตกต่างกัน ส่วนด้านทรัพยากรสารสนเทศมีการใช้ไม่แตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่า

นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ทำสารนิพนธ์ใช้สิ่งพิมพ์ที่เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ จึงส่งผลให้การใช้ทรัพยากรสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้าร่วมโครงการ “วิทยสัมพันธ์” โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีสภาพการใช้สารสนเทศโดยรวมแล้วไม่แตกต่างกัน ดังที่ ประภาวดี สืบสนธิ์, 2532 :37) ได้กล่าวว่า การใช้สารสนเทศเป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายของพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ จึงเป็นสิ่งที่สนับสนุนที่ส่งผลให้มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าการที่นักศึกษามีสภาพการใช้สารสนเทศที่ไม่แตกต่างกันก็จะส่งผลให้ปัญหาการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกันด้วยเช่นกัน

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้าร่วมโครงการ “วิทยสัมพันธ์” โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกัน ในด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์มีความต้องการในการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเกิดจากการใช้สารสนเทศของบุคคลเป็นผลจากความต้องการและการแสวงหาตลอดจนการค้นหาสารสนเทศด้วยวิธีการต่างๆ จนได้รับสารสนเทศสามารถใช้ตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ของบุคคลนั้นได้ ซึ่งจะส่งผลให้พฤติกรรมแสวงหาของบุคคลยุติลง (ภาวนา พุ่มไสว, 2547 : 21) ส่วนความต้องการด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมีความต้องการที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาส่วนใหญ่ต่างก็มีความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการเกี่ยวกับสารสนเทศเพื่อการค้นคว้าประกอบการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจากผลการวิจัยของ Peischl (1979) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือและค้นคว้าประกอบการเรียน ทำการบ้านหรือทำรายงานและสารนิพนธ์ที่อาจารย์มอบหมายมากที่สุด

2.5 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (เคยเข้าร่วมการอบรมแนะนำวิธีการค้นหาสารสนเทศ)

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้าร่วมการอบรมแนะนำวิธีการค้นหาสารสนเทศ โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่ผลการวิจัย

ปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการอบรมแนะนำวิธีการค้นหาสารสนเทศ อาจเคยมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การใช้สารสนเทศ อาทิเช่น การได้รับการปฐมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุด หรือ เคยเข้าร่วมโครงการ “วิทยสัมพันธ์” เป็นต้น จึงส่งผลให้รู้จักแหล่งบริการสารสนเทศต่างๆ รู้วิธีการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ รู้จักทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ตลอดจนรู้วิธีการเลือกการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการและสามารถนำไปใช้ประกอบการทำสารนิพนธ์ได้ ดังนั้นสภาพการใช้สารสนเทศจึงไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้าร่วมการอบรมแนะนำวิธีการค้นหาสารสนเทศโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ เมื่อสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษามีการใช้โดยรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นก็อาจจะเป็นไปได้ที่จะส่งผลให้ปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกันเช่นกัน

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้าร่วมการอบรมแนะนำวิธีการค้นหาสารสนเทศโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับสภาพการใช้สารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษามีความต้องการสารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์เหมือนกัน ประกอบกับ สภาพการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศมีความสัมพันธ์กันในทุกด้าน จึงส่งผลให้ทุกด้านมีความสอดคล้องกันโดยไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผลการวิจัยที่ปรากฏในครั้งนี้จึงขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.6 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด (ประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเอง

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเองโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกัน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

มากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการศึกษาการใช้สารสนเทศด้วยตนเองก็จะส่งผลให้มีความรู้ ความเข้าใจ และรู้จักเลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่สถาบันบริการสารสนเทศต่างๆ มีไว้บริการได้อย่างถูกต้องและตรงกับความต้องการของตนเอง ดังที่ Wilson (1999) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมการใช้สารสนเทศจะขึ้นอยู่กับกิจกรรมและความต้องการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคล การสืบค้น และการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคลก็ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่เป็นสิ่งสำคัญของแต่ละบุคคลเช่นกัน ส่วนการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และการใช้การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมีการใช้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต่างก็มีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดหลายๆ ด้านตามที่ได้กล่าวมาทั้งหมด อาทิเช่น นักศึกษาต่างก็ได้รับการปฐมนิเทศวิธีการใช้ห้องสมุด ซึ่งก็ได้รับรู้ถึงการบริการสารสนเทศประเภทต่างๆ ตลอดจนห้องสมุดก็ยังมีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าไว้คอยช่วยเหลือนักศึกษา จึงส่งผลผลการวิจัยในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเองโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้แตกต่างกัน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลการวิจัยที่สอดคล้องกับสภาพการใช้สารสนเทศที่นักศึกษาที่มีประสบการณ์มีสภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ซึ่งสภาพการใช้สารสนเทศเป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการใช้จึงส่งผลให้ไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า เมื่อนักศึกษามีสภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอยู่ในระดับมากก็จะส่งผลให้มีปัญหาการใช้สารสนเทศมากขึ้นด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังกล่าวได้ว่า ปัญหาต่างๆ ที่นักศึกษาประสบในขณะที่ใช้สารสนเทศเป็นการพบปัญหาซ้ำๆ โดยที่นักศึกษาไม่พยายามที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว (ภวานา พุ่มไสว, 2547 : 185) ส่วนปัญหาแหล่งสารสนเทศ การใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมีปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับสภาพการใช้สารสนเทศดังกล่าวด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นสิ่งสนับสนุนผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเองโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการตระหนักถึงความต้องการเป็นลักษณะของการบอกความต้องการที่เป็นนามธรรม ซึ่งความต้องการของนักศึกษาในครั้งนี้ คือ ต้องการสารสนเทศเพื่อการทำ

สารนิพนธ์ จึงส่งผลให้นักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศเพื่อการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศที่ไม่แตกต่างกัน

2.7 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ (เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับระบบการสืบค้นสารสนเทศ)

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับระบบการสืบค้นสารสนเทศโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกัน ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศและมีการใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์อาจมีทักษะ ความรู้และมีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ตลอดจนได้พิจารณาถึงช่องทางที่จะใช้ในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของตนเองมากที่สุด ซึ่งการใช้สารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการจำเป็นต้องรู้อะไรบางอย่างเกี่ยวกับสารสนเทศนั้นๆ (สุเวช ฌ หนองคาย, 2542 : 2) นอกจากนี้ผลการวิจัยของครั้งนี้ก็มีความขัดแย้งกับผลการวิจัยของ เดชา นันทพิชัย (2547) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศจะประสบความสำเร็จในการสืบค้นสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ก็จะส่งผลต่อการใช้สารสนเทศต่างกัน ส่วนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมีการใช้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีวัตถุประสงค์หลักในการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์เหมือนกัน จึงทำให้ไม่มีความแตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับระบบการสืบค้นสารสนเทศโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ต่างก็มีความจำเป็นที่จะต้องค้นหาสารสนเทศเพื่อนำมาประกอบการทำสารนิพนธ์เช่นเดียวกัน จึงทำให้ปัญหาการใช้สารสนเทศทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับระบบการสืบค้นสารสนเทศโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกัน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์มีความต้องการทรัพยากรสารสนเทศมากกว่า

นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีประสบการณ์มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ จึงมีความต้องการที่จะให้ห้องสมุดจัดบริการเกี่ยวกับทรัพยากร สารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของตนเองเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำสารนิพนธ์ให้ได้ มากที่สุด ส่วนความต้องการด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และการใช้ การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีและไม่มี ประสบการณ์ส่วนใหญ่ต่างก็เคยได้รับประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดมาบ้างแล้ว จึง ส่งผลให้นักศึกษามีความต้องการในแต่ละด้านที่กล่าวมาข้างต้นไม่แตกต่างกัน

2.8 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ (เคยอบรมเชิงเทคนิคในการแสวงหา สารสนเทศ)

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มี ประสบการณ์เคยอบรมเชิงเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้ง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มี ประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกัน ด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มี ประสบการณ์มีการใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์อาจมีทักษะความรู้และความสามารถในการเลือกช่องทางการ แสวงหาสารสนเทศเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศตามที่ตนต้องการ หรือ อาจเกิดจากความคุ้นเคยในการใช้ เทคนิคต่างๆ ในการแสวงหาสารสนเทศทำให้ได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของตนเอง จึงทำ ให้มีการใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ส่วนการใช้แหล่ง สารสนเทศ การใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มีการใช้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ต่างก็มีเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศเฉพาะ บุคคลที่ไม่แตกต่างกัน ประกอบกับภาระหน้าที่ในการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อการทำสารนิพนธ์ เช่นเดียวกัน จึงส่งผลให้สภาพการใช้สารสนเทศในแต่ละด้านที่กล่าวมาข้างต้นมีการใช้ไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มี ประสบการณ์เคยอบรมเชิงเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อ พิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้ไม่ แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากร สารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ จากสถิติของผู้เข้าร่วมการอบรมเชิงเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศของหอสมุดกลางนั้น โดย ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มากกว่านักศึกษาชั้นปีอื่นๆ โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่จะมี จำนวนน้อยมากในการเข้ารับการอบรม ดังนั้นนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายซึ่งเป็นนักศึกษาที่กำลังทำ สารนิพนธ์จึงขาดเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศส่งผลให้ปัญหาการใช้สารสนเทศทุกด้านไม่ แตกต่างกัน

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์เคยอบรมเชิงเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศ โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีความต้องการแตกต่างกัน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีความต้องการทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันห้องสมุดเป็นแหล่งสารสนเทศที่จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ใช้อย่างหลากหลาย และเมื่อนักศึกษาไม่มีประสบการณ์ในการอบรมเชิงเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศ จึงไม่สามารถที่จะใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อความต้องการของตนเองได้ ส่วนความต้องการด้านแหล่งสารสนเทศ การใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ และการใช้การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความต้องการในด้านดังกล่าวเป็นความต้องการพื้นฐานของนักศึกษาที่กำลังทำสารนิพนธ์ เพื่อใช้ในการประกอบการค้นหาสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว จึงส่งผลให้มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

2.9 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การแสวงหาสารสนเทศ (ประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเอง)

สภาพการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเอง โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีการใช้แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ โดยนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์การศึกษาด้วยตนเองแต่อาจได้รับการศึกษาอบรมจากผู้อื่นในการเข้าถึงสารสนเทศ อาทิเช่น การอบรมเชิงเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศ เป็นต้น ซึ่งการอบรมเหล่านี้ก็จะส่งผลให้นักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์มีการใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ และนักศึกษาที่มีประสบการณ์มีการใช้การตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการศึกษาด้วยตนเอง รู้จักวิธีการเลือกใช้การแสวงหาสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการประกอบกับความคุ้นเคยในการใช้แสวงหาจึงทำให้มีการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ ส่วนการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมีการใช้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์อาจเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน จึงส่งผลให้มีการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเอง โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีปัญหาการใช้แตกต่างกัน ด้าน

แหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ในการศึกษด้วยตนเองต่างก็มีความจำเป็นที่จะต้องค้นหาสารสนเทศทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่มีไว้ให้บริการ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านช่องทางการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว ตลอดจนต้องได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของตนเองเพื่อนำไปใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังนั้นเมื่อวัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศของนักศึกษาที่ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ที่เหมือนกันจึงทำให้ปัญหาการใช้ไม่แตกต่างกัน

ความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศของนักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ ศึกษาด้วยตนเองโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความต้องการของนักศึกษานั้น โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นความต้องการอย่างต่อเนื่องในการนำสารสนเทศเพื่อใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังนั้นความต้องการไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตามก็จะเป็นความต้องการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำสารนิพนธ์ของตนเอง จึงส่งผลให้ความต้องการในทุกด้านของนักศึกษาที่ปรากฏผลในการวิจัยครั้งนี้ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงสำนักวิทยบริการ วิทยาลัยอิสลามยะลา

1.1 ด้านการให้บริการสารสนเทศ ควรปรับเครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศจากบัตรรายการเป็นระบบที่ทันสมัย เช่น ระบบฐานข้อมูลบัตรรายการหรือระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

1.2 ควรเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์และเพิ่มความเร็วในการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เนื่องจากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาใช้โปรแกรมค้นหา (Search engine) และนักศึกษาค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองมากที่สุด

1.3 ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการสืบค้นหาสารสนเทศให้แก่ นักศึกษาอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ เนื่องจากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ไม่ได้รับการอบรมในการค้นหาอย่างถูกวิธีประสบปัญหาการค้นหาสารสนเทศด้วยตนเองเป็นปัญหาหลัก ส่งผลให้สารสนเทศที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้สารสนเทศของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา และเป็นการวิจัยแบบอธิบาย โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นเครื่องมือในการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น

2. ศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของวิทยาลัยอิสลามยะลา

3. ศึกษาภาพรวมการใช้สารสนเทศในหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ วิทยาลัยอิสลามยะลา ทั้งที่เป็นนักศึกษา อาจารย์และบุคลากร